

ĐỀ THI TUYỂN SINH ĐẠI HỌC KHỐI A NĂM 2011

Môn thi : TOÁN

I. PHẦN CHUNG CHO TẤT CẢ THÍ SINH (7,0 điểm)

Câu I (2,0 điểm). Cho hàm số $y = \frac{x-1}{2x-1}$

1. Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị (C) của hàm số đã cho.
2. Chứng minh rằng với mọi m đường thẳng $y = x + m$ luôn cắt đồ thị (C) tại hai điểm phân biệt A và B. Gọi k_1, k_2 lần lượt là hệ số góc của các tiếp tuyến với (C) tại A và B. Tìm m để tổng $k_1 + k_2$ đạt giá trị lớn nhất.

Câu II (2,0 điểm).

1. Giải phương trình $\frac{1 - \sin 2x \cos 2x}{1 - \cot^2 x} = \sqrt{2} \sin x \sin 2x$.

2. Giải hệ phương trình $\begin{cases} x^2 + y^2 + 4xy + 2x + 3y = 0 \\ xy(x^2 - y^2) = 2(x - y)^2 \end{cases} \quad (x, y \in \mathbb{R})$

Câu III (1,0 điểm). Tính tích phân $I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{x \sin x (x-1) \cos x}{x \sin x \cos x} dx$

Câu IV (1,0 điểm). Cho hình chóp S. ABC có đáy ABC là tam giác vuông cân tại B, $AB=BC=2a$; hai mặt phẳng (SAB) và (SAC) cùng vuông góc với mặt phẳng (ABC). Gọi M là trung điểm của AB; mặt phẳng qua SM và song song với BC, cắt AC tại N. Biết góc giữa hai mặt phẳng (SBC) và (ABC) bằng 60° . Tính thể tích khối chóp S. BCNM và khoảng cách giữa hai đường thẳng AB và SN theo a.

Câu V (1,0 điểm) Cho x, y, z là ba số thực thuộc đoạn $[1; 4]$ và $x + y + z = 10$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = \frac{x}{2x+3y} + \frac{y}{y+z} + \frac{z}{z+x}$.

PHẦN RIÊNG (3,0 điểm): Thí sinh chỉ được làm một trong hai phần (phần A hoặc B)

A. Theo chương trình Chuẩn

Câu VI.a (2,0 điểm)

1. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $d: x + y + 2 = 0$ và đường tròn (C): $x^2 + y^2 - 4x - 2y = 0$. Gọi I là tâm của (C), M là điểm thuộc d. Qua M kẻ các tiếp tuyến MA và MB đến (C) (A và B là các tiếp điểm). Tìm tọa độ điểm M, biết tứ giác MAIB có diện tích bằng 10.

2. Trong không gian với hệ tọa độ Oxyz, cho hai điểm A (2; 0; 1), B (0; -2; 3) và mặt phẳng (P): $2x - y - z + 4 = 0$. Tìm tọa độ điểm M thuộc (P) sao cho $MA = MB = 3$.

Câu VII.a (1,0 điểm) Tìm tất cả các số phức z, biết $z^2 = \frac{1}{z}$.

B. Theo chương trình Nâng cao

Câu VI.b (2,0 điểm)

1. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho elip (E): $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{1} = 1$. Tìm tọa độ các điểm A và B thuộc (E), có hoành độ dương sao cho tam giác OAB cân tại O và có diện tích lớn nhất.

2. Trong không gian với hệ tọa độ Oxyz, cho mặt cầu (S) : $x^2 + y^2 + z^2 - 4x - 4y - 4z = 0$ và điểm A (4; 4; 0). Viết phương trình mặt phẳng (OAB), biết điểm B thuộc (S) và tam giác OAB đều.

Câu VII.b (1,0 điểm) Tính môđun của số phức z, biết:

$$(2z - 1)(1 + i) + (\bar{z} + 1)(1 - i) = 2 - 2i.$$

BÀI GIẢI

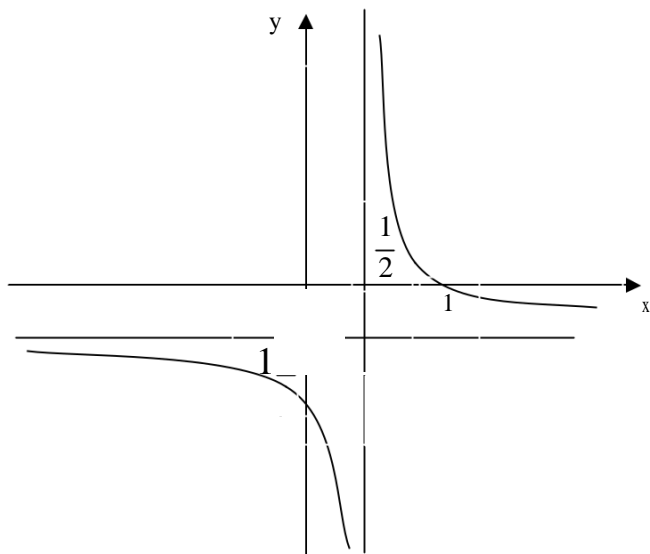
PHẦN CHUNG CHO TẤT CẢ THÍ SINH

Câu I. 1. $D = \mathbb{R} \setminus \frac{1}{2}$; $y' = \frac{1}{2x-1} = 0, x \in D$

TCD: $x = \frac{1}{2}$ vì $\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} y = -\infty$; $\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} y = +\infty$; TCN: $y = \frac{1}{2}$ vì $\lim_{x \rightarrow -\infty} y = \frac{1}{2}$; $\lim_{x \rightarrow +\infty} y = \frac{1}{2}$

Hàm số nghịch biến trên $(-\infty; \frac{1}{2})$ và $(\frac{1}{2}; +\infty)$. Hàm số không có cực trị.

X	$-\infty$	$\frac{1}{2}$	$+\infty$
y'			
Y	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$	$-\frac{1}{2}$

2. Phương trình hoành độ giao điểm của (C) và đường thẳng $d: y = x + m$
- $$\frac{1}{2x-1} = x + m \Rightarrow (2x-1)(x+m) = -x+1 \text{ (Vì } x = \frac{1}{2} \text{ không là nghiệm)}$$
- $$2x^2 + 2mx - (m+1) = 0 \quad (1)$$
- Phương trình (1) có $\Delta = m^2 - 2m - 2 = (m-1)^2 - 3 > 0, m \in \mathbb{R}$
- Phương trình (1) luôn có 2 nghiệm nên d luôn cắt (C) tại hai điểm A, B.
- Hoành độ tiếp điểm tại A, B là x_1, x_2 là nghiệm của phương trình (1)
- $$x_1 + x_2 = -m \text{ và } x_1 \cdot x_2 = \frac{m+1}{2}$$
- Ta có: $k_1 \cdot k_2 = \frac{1}{(2x_1-1)^2} \cdot \frac{1}{(2x_2-1)^2} = \frac{4(x_1^2 x_2^2)}{4x_1 x_2 (x_1 - \frac{1}{2})(x_2 - \frac{1}{2})} = \frac{4(x_1^2 x_2^2)}{4x_1 x_2 (x_1 x_2 - \frac{1}{2}(x_1+x_2) + \frac{1}{4})}$
- $$= \frac{4(m^2 - 8m - 6)}{4(m-1)^2 - 2}$$
- $k_1 + k_2$ đạt giá trị lớn nhất bằng -2 khi $m = -1$.

Câu II:

1.
$$\frac{1 - \sin 2x \cos 2x}{1 - \cot^2 x} = \sqrt{2} \sin x \cos x$$

$$\sin^2 x (1 - \sin 2x \cos 2x) = 2\sqrt{2} \sin^2 x \cos x \quad (\text{ĐK: } \sin x \neq 0)$$

$$\frac{1 - \sin 2x \cos 2x}{2 \cos^2 x} = 2\sqrt{2} \cos x$$

$$\cos x (\cos x \sin x \sqrt{2}) = 0$$

$\cos x = 0$ hay $\cos x + \sin x = \sqrt{2}$

$\cos x = 0$ hay $\sin x = \frac{1}{2}$

$x = \frac{\pi}{2} + k\pi$ hay $x = \frac{\pi}{6} + 2k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$)

2.

$5x^2 - y^2 - 4xy + 3y^2 = 2(x - y) = 0$ (1)

$xy(x^2 - y^2) = 2(x - y)^2$ (2)

(2) $xy(x^2 - y^2) = 2(x^2 - y^2) + 2xy$

$(x^2 - y^2)(xy - 2) = 2(xy - 1)$

$1)(x^2 - y^2 - 2) = 0$

$x^2 - y^2 = 2$

TH1: $5x^2 - y^2 - 4xy + 3y^2 = 2(x - y) = 0$

$\frac{xy - 1}{x - 1} = \frac{x - 1}{y}$

$\frac{y - 1}{x} = \frac{y - 1}{y}$

TH2: $5x^2 - y^2 - 4xy + 3y^2 = 2(x - y) = 0$

$5x^2 - y^2 - 4xy + 3y^2 = (x^2 - y^2)(x - y) = 0$

$x^2 - y^2 = 2$

$\frac{y - x}{y} = \frac{y - 1}{y} + \frac{1}{2}x$

$x^2 - y^2 = 2$

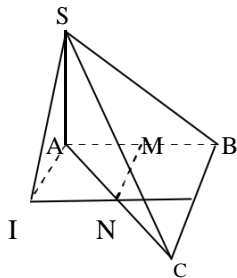
$\frac{x - 1}{y} = \frac{x - 1}{y} + x \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{5}}$

$\frac{y - 1}{y} = \frac{y - 1}{y} + y \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{5}}$

Câu III:
$$\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{x \sin x + (x - 1)\cos x}{x \sin x \cos x} dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{-x \sin x + \cos x}{x \sin x \cos x} dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{x \cos x}{x \sin x \cos x} dx$$

$$= \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{x} \frac{\sin x \cos x}{\sin x \cos x} dx = x \ln |x \sin x \cos x| \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{\pi}{4} \ln \left(\frac{\sqrt{2}}{8} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$

Câu IV

Ta có : $\angle SBA = 60^\circ$ và $\triangle SBA$ là $\frac{1}{2}$ tam giác đều

nên $SA = \frac{4a\sqrt{3}}{2} = 2a\sqrt{3}$

$$V_{(SMNCB)} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} (a+2a) \cdot 2a\sqrt{3} = a^3 \sqrt{3}$$

Kẻ $NI \parallel AB$ để có $AMNI$ là hình vuông, vậy khoảng cách của AB đến SN chính là đường cao SAI , gọi h là chiều cao đó, ta có:

$$\frac{1}{h^2} = \frac{1}{(2a\sqrt{3})^2} + \frac{1}{a^2} \Rightarrow h = \frac{a\sqrt{12}}{\sqrt{13}}$$

Câu V. $P = \frac{x}{2x+3y} \cdot \frac{y}{y+z} \cdot \frac{z}{z+x}$

Lấy đạo hàm theo z ta có : $P'(z) = 0 \Rightarrow \frac{y}{(y+z)^2} - \frac{x}{(z+x)^2} = \frac{(x-y)(z^2-xy)}{(y+z)^2(z+x)^2}$

+ Nếu $x=y$ thì $P = \frac{6}{5}$

+ Ta xét $x > y$ thì $P(P(\sqrt{xy})) = \frac{x}{2x+3y} \cdot \frac{2\sqrt{y}}{\sqrt{y}+\sqrt{x}}$

Khảo sát hàm P theo z , ta có P nhỏ nhất khi $z = \sqrt{xy}$

Đặt $t = \sqrt{\frac{x}{y}}$ P thành $f(t) = \frac{t^2}{2t^2+3} \cdot \frac{2}{1+t}$ ($t \in (1; 2]$)

$$f'(t) = \frac{2[4t^3(t-1) - 3(2t^2-t-3)]}{(2t^2+3)^2(t+1)^2} < 0$$

Vậy P

$f(t) \geq f(2) = \frac{34}{33}$ — Dấu “=” xảy ra khi $x = 4, y = 1, z = 2$

Vậy $\min P = \frac{34}{33}$.

Câu VI.a.

1. Diện tích $MAI = 5 = \frac{1}{2} AM \cdot \sqrt{5} AM = 2\sqrt{5}$ và $MI^2 = IA^2 + AM^2 = 25$

M $M(m; -m-2)$. Vậy $MI^2 = (2-m)^2 + (m+3)^2$ nên ta có phương trình:

$$4m^2 - 4m + m^2 + 6m + 9 = 25 \Rightarrow m^2 + m - 6 = 0 \Rightarrow m = 2 \text{ hay } m = -3$$

$M(2; -4)$ và $M(-3; 1)$.

2. Pt mp (Q) trung trực đoạn AB qua trung điểm I (1;-1;2) của AB có VTPT

$IA = (1; 1; -1)$ là : $x + y - z + 2 = 0$

Giao tuyến d của (P) và (Q) qua J (0; 1; 3) có VTCP $a = (2; 1; 3)$

$x = 2t$

pt d : $y = 1 + t$

$z = 3 + 3t$

$MA = MB, M \in (P) \cap d \Rightarrow M(2t; 1+t; 3+3t)$

$$MA = 3 \quad (2 - 2t)^2 + (-1 - t)^2 + (-2 - 3t)^2 = 9$$

$$t = 0 \text{ hay } t = \frac{3}{7}. \text{ Vậy } M(0; 1; 3) \text{ hay } M\left(\frac{6}{7}; \frac{4}{7}; \frac{12}{7}\right)$$

Câu VII.a. Giả sử $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$)

$$z^2 = (a + bi)^2 = a^2 - b^2 + 2abi$$

$$\begin{matrix} z^2 & z & (a^2 - b^2) + 2abi \\ (a + bi)^2 & a + bi & a^2 - b^2 + 2abi \\ a^2 - b^2 + 2abi & a + bi & a^2 - b^2 + 2abi \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} a^2 - b^2 & 2ab \\ b^2 - a^2 & -2ab \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} a & b \\ b & -a \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} a & b \\ b & -a \end{matrix}$$

Vậy có 3 số phức thỏa ĐK là :

$$z = 0, z = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}i, z = \frac{1}{2} + \frac{1}{2}i$$

B. Theo chương trình Nâng cao

Câu VI.b 1. Do $x_A, x_B > 0$ và OAB cân tại O nên A, B đối xứng nhau qua Ox

và $x_A = x_B > 0, y_B = -y_A$

Do A (E) nên $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{1} = 1$

$$S_{OAB} = \frac{1}{2} AB \cdot d(O, AB) = \frac{1}{2} \cdot 2 |y_A| \cdot |x_A| = |x_A y_A|$$

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy ta có : $1 = \frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{1} \geq 2 \sqrt{\frac{x^2}{4} \cdot \frac{y^2}{1}} = |x_A y_A| = S_{OAB}$

S lớn nhất khi và chỉ khi : $\frac{x^2}{4} = \frac{y^2}{1} \Rightarrow x_A = \sqrt{2}, y_A = \frac{\sqrt{2}}{2}$

Vậy : A $(\sqrt{2}; \frac{\sqrt{2}}{2})$; B $(\sqrt{2}; -\frac{\sqrt{2}}{2})$ hay A $(\sqrt{2}; \frac{\sqrt{2}}{2})$; B $(-\sqrt{2}; \frac{\sqrt{2}}{2})$

Cách khác :

Gọi OH là đường cao ta có $OH = x_A, x_A = 0$ và $AH = |y_A|, S_{OAB} = x_A \cdot |y_A|$

Mà ta có :

$$A(2; -\frac{\sqrt{2}}{2}), B(2; \frac{\sqrt{2}}{2}) \Rightarrow S_{OAB} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot |y_A| = |y_A| = \frac{4y^2 + 4y^2}{4} = 1$$

$$A\left(\frac{\sqrt{2}}{2}; \frac{\sqrt{2}}{2}\right), B\left(\frac{\sqrt{2}}{2}; \frac{\sqrt{2}}{2}\right) \text{ hoặc } B\left(\frac{\sqrt{2}}{2}; -\frac{\sqrt{2}}{2}\right), A\left(\frac{\sqrt{2}}{2}; -\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$$

$$x_B^2 + y_B^2 + z_B^2 - 4x_B - 4y_B - 4z_B = 0$$

2. B (S) và OAB đều nên $OA^2 = OB^2 = AB^2$

$$x_B^2 + y_B^2 + z_B^2 - 4(x_B + y_B + z_B) = 0$$

$$32x^2 + 32y^2 + 32z^2 - 4(x_B + y_B + z_B) = 8$$

$$32(4x_B^2 + 4y_B^2 + 4z_B^2 - x_B^2 - y_B^2 - z_B^2) = 8(x_B + y_B + z_B) = 0$$

$$x_B^2 + y_B^2 + z_B^2 = 2(x_B + y_B + z_B)$$

$$x_B^2 - 2x_B + y_B^2 - 2y_B + z_B^2 - 2z_B = 0$$

$$(x_B - 1)^2 + (y_B - 1)^2 + (z_B - 1)^2 = 3$$

$$y_B = 4 \text{ hay } y_B = 0$$

$$z_B = 4$$

Trường hợp 1: $OA(4; 4; 0); OB(0; 4; 4)$ $OA, OB(16; 16; 16)$

$$\text{Pt (OAB)} : x - y + z = 0$$

Trường hợp 2: $OA(4; 4; 0); OB(4; 0; 4)$ $OA, OB(16; 16; 16)$

$$\text{Pt (OAB)} : x - y - z = 0$$

Câu VII.b Giả sử $z = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$

$$\text{Ta có: } (2z - 1)(1 + i) + (\bar{z} + 1)(1 - i) = 2 - 2i \quad 2(1 + iz) + (1 - i)\bar{z} = 2$$

$$2(1 + i)(x + yi) + (1 - i)(x - yi) = 2$$

$$3x - 3y + (x + y)i = 2$$

$$3x - 3y = 2$$

$$x - y = 0$$

$$\begin{matrix} x = \frac{1}{3} \\ y = \frac{1}{3} \end{matrix}$$

$$|z| = \sqrt{\frac{1}{9} + \frac{1}{9}} = \frac{\sqrt{2}}{3}$$

Trần Văn Toàn
(Trường THPT Vĩnh Viễn – TP.HCM)